

29.07.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>

4. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 Нематеріальні активи : Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242 ; станом на 17.02.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>

5. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 28 Зменшення корисності активів : Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2004 р. № 817; станом на 03.11.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-05#Text>

Abstract. The main approaches to the formation of the financial result of an enterprise in accordance with the requirements of national accounting standards are considered. The influence of accounting policy elements on the determination of financial result is studied. Practical tools that can be used for reasonable optimisation of the financial result, taking into account legislative norms and economic feasibility, are summarised.

Keywords: financial result, profit, loss, reporting, accounting policy, depreciation, inventories, reserves, exchange rate differences.

УДК 368.54

DOI 10.31521/978-617-7149-86-5-91

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АГРОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Мельник О.І., канд. екон. наук, доцентка
Миколаївський національний аграрний університет
<https://orcid.org/0000-0001-8639-7755>

Анотація. Визначено роль та сучасні тенденції розвитку агрострахування в умовах трансформаційних змін. Обґрунтовано перспективні напрями розвитку страхування сільськогосподарських ризиків в Україні з урахуванням міжнародного досвіду.

Ключові слова: страхування; агрострахування; страхові премії; страховий захист; державно-приватне партнерство; продовольча безпека.

Постановка проблеми. У контексті загроз, що виникли внаслідок воєнних дій, зміни клімату та глобальних продовольчих викликів, агрострахування набуває нового значення як стратегічний інструмент забезпечення стабільності розвитку аграрного сектора економіки. Поширення досвіду впровадження аграрного страхування дозволяє ефективно розподіляти ризики, мінімізувати втрати для аграрних підприємств й підтримувати продовольчу безпеку держави.

Виклад основного матеріалу дослідження. Попри потенціал аграрної галузі, ринок агрострахування в Україні характеризується на сьогодні низьким рівнем охоплення. За різними оцінками фахівців страхові продукти в останні роки охоплювали не більше 5-7% сільськогосподарських угідь [2, 3]. При цьому сума страхових платежів за договорами добровільного страхування сільськогосподарської продукції зменшилась більш ніж удвічі (з 226285 тис. грн у 2019 р. до 101529 тис. грн у 2024 році) [4]. Основними чинниками такого стану залишаються висока вартість страхування, обмежена поінформованість аграріїв,

недовіра до страхових компаній, проведення військових операцій на території держави.

До ключових проблем розвитку агрострахування в Україні належать: недостатній рівень субсидування страхових премій; складність страхових процедур; нестача цифрових технологій та відсутність національної стратегії. При цьому важливим є запровадження світового та європейського досвіду. У країнах ЄС функціонують такі моделі розвитку аграрного страхування: державно-приватного партнерства (Італія, Франція, Іспанія, Польща та ін.); обов'язкового страхування (Греція, Кіпр); взаємного страхування (Велика Британія) та ліберального страхування (Німеччина, Швеція, Угорщина) [3].

Порівняльний аналіз моделей агрострахування в ЄС засвідчив, що найбільш ефективною є система державно-приватного партнерства, як у Франції чи Іспанії. Така модель передбачає спільну соціальну відповідальність державних і недержавних інституцій за наслідки страхових подій, а також приріст сформованих страхових резервів та страхових премій.

Враховуючи досвід європейських країн, в Україні насамперед потрібно здійснити акцент на активізації цифровізації, мікрострахування та індексних продуктів. При цьому саме індексне страхування, як форма з чіткими стандартизованими виплатами, є перспективним напрямом аграрного страхування для України [3]. Індексні продукти стали альтернативою на обмеження традиційного підходу через недоступність для дрібних фермерів та високу ціну. Адже, головними перевагами індексного страхування порівняно з традиційними видами є його відносно невисока вартість, уніфікований підхід до надання страхового захисту, а також спрощена процедура встановлення факту настання страхової події, що, відповідно, полегшує процес страхових виплат. Світовий досвід (США, Індія, Канада) демонструє, що впровадження таких механізмів можливе лише при належній координації держави, страхових компаній і фермерів [1].

Крім індексних продуктів, до ефективних рішень у розвитку страхування сільськогосподарських ризиків належать: цифрові інструменти (дрони, супутники); агрострахування з банківськими кредитами; мікрострахування та ін. Послуги з мікрострахування надають страхові компанії, які зорієнтовані на малозабезпечені верстви населення, та включають страхування майна, врожаю, худоби й доходу від втрати врожаю.

Відтак, серед пріоритетних напрямів подальшого розвитку в Україні слід відзначити: державно-приватне партнерство; субсидування премій [3]; пілотні проекти індексного страхування; підвищення фінансової грамотності фермерів; запозичення позитивного досвіду іноземних держав, насамперед – Канади, США та Іспанії.

Висновки. Отже, агрострахування в Україні набуває нового значення в умовах трансформаційних змін. Його розвиток залежить насамперед від балансу між державною підтримкою, довірою сільськогосподарських товаровиробників та впровадженням інноваційних технологій. Забезпечення підтримки комплексного страхування аграрних ризиків сприятиме удосконаленню бізнес-

процесів сільськогосподарських підприємств та підвищенню результативності їхньої діяльності.

Список використаних джерел

1. Балян А. В., Гришова І. Ю., Щербата М. Ю. Реалізація інноваційних інструментів розвитку аграрного страхування у світі. *Бізнес Інформ*. 2021. № 7. С. 31-36.
2. Юрченко Ю. А., Свирида О. А. Аграрне страхування з державною підтримкою: українські реалії та зарубіжний досвід. *Підприємництво та інновації*. 2022. № 7. С. 123-127.
3. Віленчук О. М., Савицька А. С. Сучасні тренди розвитку загальноєвропейського ринку аграрного страхування: можливості та перспективи для України.
4. Агрострахування: рейтинг страхових компаній України за 2020-2024 роки. URL: <https://forinsurer.com/ratings/nonlife/20/12/76>.

Abstract. The role and current trends in the development of agricultural insurance in the context of transformational changes are determined. Promising directions for the development of agricultural risk insurance in Ukraine are substantiated, taking into account international experience.

Keywords: insurance; agricultural insurance; insurance premiums; insurance protection; public-private partnership; food security.

УДК 336.226:004.738.5(100)

DOI 10.31521/978-617-7149-86-5-92

CHALLENGES AND PROSPECTS OF CRYPTOCURRENCY TAXATION IN THE MODERN GLOBAL ECONOMY

Poltorak A.S., Doctor of Economic Sciences, Professor

Mykolaiv National Agrarian University

<https://orcid.org/0000-0002-9752-9431>

Dovgal I.V., Graduate Student

Mykolaiv National Agrarian University

<https://orcid.org/0009-0000-1128-6313>

Sarkova A.M., Student of the Faculty of Management

Mykolaiv National Agrarian University

Abstract. The study explores the issue of cryptocurrency taxation in various countries, particularly in the United States, the European Union, and Ukraine. It examines the challenges of classifying digital assets, their legal status, and the taxation approaches applied. The analysis highlights the risks associated with tax evasion and the use of cryptocurrencies in illicit activities. Special attention is given to international cooperation, transaction monitoring, and the development of effective tax control mechanisms to ensure transparency in the financial system.

Keywords: cryptocurrency, taxation, tax policy, financial regulation, digital assets, financial control, tax evasion, shadow economy.

Cryptocurrency is a digital or virtual asset that utilizes cryptographic techniques to ensure transaction security and prevent forgery or double spending [1]. Unlike